

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/220/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221252
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412221252.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Evy Hritzovej a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 10C/203/2012-58 zo dňa 09.07.2014 a uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 10C/203/2012-74 zo dňa 04.09.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 10C/203/2012-58 zo dňa 09.07.2014 potvrdzuje.

Žalovanému odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 10C/203/2012-74 zo dňa 04.09.2014 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Komárno napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd uviedol, že žalobca sa návrhom zo dňa 27.09.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie titulom majetkovej škody sumu vo výške 1.428,49 eura a titulom nemajetkovej ujmy sumu 287,70 eura, ako aj k náhrade trov konania. Návrh odôvodnil tým, že žalobca navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu z dôvodu nerešpektovania zmluvných dojednaní zo strany dlžníka a vymôcť pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 4193013. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu na rozhodnutie, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, teda s omeškaním viac, ako 264 dní. Uviedol, že v exekučnom konaní je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelení poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ak v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpi až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré

mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa poškodený v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Žalobca sa dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja po doručení upovedomenia o začatí exekúcie.

Žalovaný zaslal súdu písomné vyjadrenie zo dňa 13.01.2014, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania. Poukázal na to, že návrh je zmätočný, keď žalobca síce podal písomný návrh a poukazoval na konkrétne dôkazy, žiadne dôkazy však sám nepredložil. Uviedol, že nie je jasný ani titul nároku na náhrady škody. Žalobca nepodnikol žiadne kroky pre odstránenie neželaného stavu v prieťahoch v konaní. Mal za to, že návrh je podaný predčasne, keď neuplynula 6 mesačná doba na predbežné prerokovanie nároku, v rámci ktorej žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť, na základe čoho žalovaný nepovažoval nárok za predbežne prerokovaný. Žalobca podal prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody 23.04.2012, pričom už 27.09.2012 bola súdu doručená žaloba vo veci a je teda zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr. K postupu súdu žalovaný uviedol, že prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Od 01.06.2011 pätnásťdňová lehota na vydanie poverenia pre uvedené exekučné tituly neplatí. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Uviedol ďalej, že posúdenie veci a vyjadrenie právneho názoru súdu vo vzťahu k žiadosti o vydanie poverenia, ktoré sa naplno odrazili v rozhodnutí, ktorým ju súd zamietol, nie je možné považovať za nesprávny úradný postup, ale za splnenia ďalších zákonných podmienok by mohli viesť len k záveru o existencii nezákonného rozhodnutia. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne a proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia a 15 dňová lehota sa týka len prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu (okrem titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP). Ak ho súd nepoverí, 15 dňová lehota neplatí a ani sa logicky nedá predpokladať, že by to bol zámer zákonodarcu, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. Vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ďalej poukázal na to, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť z existencie prieťahov v súdnom konaní by súd mohol vychádzať len vtedy, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenie sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil previnenia, ktoré má za následok prieťahy v konaní, príp. v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva alebo právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti. Žalobca podľa žalovaného v prvom rade nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha, a nepreukázal ani vymožitelnosť pohľadávky a vznik, ani výšku škody. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku podľa žalovaného nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu. Žalovaný mal za to, že žalobca nepreukázal, že by v namietanom konaní, došlo k nesprávnemu úradnému postupu, že by mu vznikla nemajetková ujma, či majetková škoda.

Žalobca v žalobe náležite neznačil exekučné konanie, v ktorom mu vznikla majetková škoda a nemajetková ujma spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky tvoriaca predmet konania Uviedol iba číslo exekučného spisu súdneho exekútora EX 4618/2010 bez označenia súdneho exekútora a meno, priezvisko a dátum narodenia povinnej.

Súd sa dotázal na Okresný súd Nové Zámky, ktorý na žiadosť o zapožičanie exekučného spisu oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnej O. N., nar. XX.XX.XXXX vyhovieť nemohol z dôvodu, že neeviduje exekučné konanie vedené proti menovanej osobe na uspokojenie pohľadávky žalobcu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa článku 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní konania a odôvodnenie rozhodnutia. Obsah práva na spravodlivý proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, poručuje ústavnoprávne princípy.

Dôkazné bremeno podľa § 120 ods. 1 OSP v tomto konaní zaťažuje žalobcu, pod čím sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z vykonaného dokazovania. Je vecou účastníkov, aby sa o svoje práva starali a pokiaľ sa stane, že žalobcom produkovaný dôkaz nesvedčí o jeho skutkových tvrdeniach, žalobca v spore podľahne.

Žalobca kópiu poverenie Okresného súdu Nové Zámky na vykonanie exekúcie proti O. N. nepredložil ani na urgenciu súdu a ani iným dôkazom nepreukázal vedenie exekučného konania na Okresnom súde Nové Zámky v danej veci. Nakoľko sa nevedelo exekučné konanie na uvedenom súde, ani nemohla vzniknúť žalobcovi žiadna majetková škoda alebo nemajetková ujma v súvislosti s vymáhaním pohľadávky od Viery Kráglovej. Súd preto žalobu pre neunesenie dôkazného bremena, ako neopodstatnenú zamietol.

Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 z. č. 514/2003 Z. z. a § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2 z. č. 233/1995 Z. z.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci. Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Žalobca ďalej poukazoval na skutočnosť, že súd zamietol znalecké dokazovanie, čím mu objektívnym spôsobom znemožnil preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Podľa žalobcu súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 OSP s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred v zákone stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 OSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 30.06.2015.

Predmetom odvolacieho konania je napadnutý rozsudok, ktorým prvostupňový súd Okresný súd Komárno žalobu žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že postupom prvostupňového súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Žalobca v odvolaní ostatne ani neuviedol a nekonkretizoval v čom, resp. akým postupom súdu mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom.

K aplikácii novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd vychádzal zo znenia tejto právnej úpravy účinnej v rozhodnom čase, pričom ani nezisťoval, či došlo k prieťahom v konaní. Žalobca navyše vznik škody a jej výšku nezdokladoval a nepreukázal, čím sa nenaplnil jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Z tohto dôvodu prvostupňový súd postupoval správne, keď znalecké dokazovanie za účelom eventuálneho stanovenia výšky škody nenariadil.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20,- eur.

Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka súdnych poplatkov ustanovený poplatok z návrhu, pričom v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie vo veci samej a poplatok sa vyberá podľa rovnakej sadzby ako v prvostupňovom konaní za podanie návrhu. Poplatková povinnosť vzniká už podaním odvolania. Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne postupoval, keď žalobcovi vyrubil súdny poplatok v sume 20,- eur podľa položky 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, za podanie odvolania zo dňa 28.08.2014 proti rozsudku súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k tvrdeniam žalobcu v podanom odvolaní proti tomuto uzneseniu, odvolací súd uvádza, že do 30.09.2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona. Od 01.10.2012 bolo toto ustanovenie (§ 4 ods. 1, písm. k/) zrušené. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania (zo dňa 28.08.2014), ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 02.09.2014, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb.), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, t. j. 02.09.2014, kedy bolo súdu prvého stupňa doručené odvolanie žalobcu. Povinnosťou žalobcu bolo zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania vo veci samej, ale nakoľko tak neurobil, súd mu poplatkovú povinnosť uložil uznesením.

Rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti vydáva súd na predpísanom tlačive (vzor OSP č. 4a - výzva v zmysle ustanovenia § 10 vyššie citovaného zákona, vzor OSP č. 4 - uznesenie v zmysle ustanovenia § 12 vyššie citovaného zákona) a tak tomu bolo i v predmetnej veci. Súd teda konal na základe zákona a v súlade s ním a v žiadnom prípade nerozširoval okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti ako to tvrdil žalobca v podanom odvolaní. Podľa položky 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov sa súdny poplatok vyberá zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ak poplatkovej povinnosti podlieha podanie žaloby, podlieha jej i podanie odvolania. V prípade, ak by zákonodarca mienil nespĺňať odvolacie konanie vo veciach týchto žalôb, bol by to v predmetnom zákone i upravil, napr. ako pri položke 13 Sadzobníka súdnych poplatkov, ku ktorej prislúcha poznámka, že v odvolacom konaní sa poplatky podľa tejto položky nevyberajú. Pri posudzovaní odvolania žalobcu proti uzneseniu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania, odvolací súd vychádzal výlučne z dôvodov vymedzených žalobcom v podanom odvolaní a z ich rozsahu.

Z uvedených dôvodov i odvolaním napadnuté uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti za podanie odvolania, odvolací súd podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 a ustanovenia § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.